

HÖGSKOLAN I HALMSTAD
Sektionen för humaniora
Svenska språket 1-30 (SV1001)
Ansvarig lärare: Rickard Melkersson

Tentamen: Svenska språkets struktur 7,5 hp

Tentamensdatum: 8 november 2013 kl. 9-12.

Tillåtna hjälpmedel: penna och anteckningspapper.

Namn:

Personnummer:

Tentan består av totalt 6 sidor inkl. denna och 14 frågor med delfrågor. Läs frågorna noggrant och ange dina svar på samma blad som frågorna står. Vid behov av ytterligare utrymme kan du använda baksidan eller extra papper.

Maxpoäng: 76

Lycka till!

1. Vilken ordklass tillhör de understrukna orden i denna kontext? (14 p.)

I tidig ålder tillägnar sig alla barn sitt språk. De första urskiljbara orden kommer vid ett års ålder ungefär och ett par tre år senare har barnen lärt sig huvuddelarna av språkets grammatik. Uttal, ordböjning och meningsbyggnad hör till de delar av språket som barnet lär sig tidigt och snabbt. Andra delar av språket tar längre tid att lära sig. Det gäller i synnerhet ordförrådet, som byggs ut under i stort sett hela livet, och språkbruksreglerna, d v s regler för vad man säger eller får lov att säga i olika situationer.

Ur: Lars-Gunnar Anderson, *Fult Språk*

ålder

alla

första

sig

meningsbyggnad

hör

av

som

tidigt

längre

synnerhet

byggs

man

eller

2. Vilka satsdelar utgör de understrukna leden? (10 p)

Tåget spårade ur när föraren hade somnat.

Det ligger ofta någonting i vad du säger

Idag fastnade krämen i halsen.

En gång verkade bäcken alldeles igenslammad.

För det mesta vet ju alla vem Astor tänker på.

3. Markera huvudordet i fraserna nedan och ange vilken typ av fras det rör sig om. Obs! Det kan finnas fraser i frasen. När så är fallet, markera huvudordet även i dessa fraser och ange vilken typ av fras det rör sig om (men glöm inte att vara tydlig med vilket huvudord och vilken frastyd som gäller vilken fras). (10 p.)

den svåra vägen hem

rätt bra på sitt ämne

ganska ofta

på grön kvist

den befriande insikten att jag nog skulle klara det

4. Sätt in följande meningar i huvudsatsschemat. Stöter du på några bisatser sätter du också in dem i bisatsschemat nedanför. (6 p.)

- a. Det finns en chans att vi klarar oss.
 b. Där kommer Coco med en rabarberstjälk.
 c. Jag tror detta händer ibland.

	MITTFÄLT			SLUTFÄLT		
FUNDAMENT	FINIT	SUBJEKT	ADVERBIAL	INFINIT	OBJ/PV/	ADVERBIAL

	MITTFÄLT			SLUTFÄLT		
INLEDARE	SUBJEKT	ADVERBIAL	FINIT	INFINIT	OBJ/PV/	ADVERBIAL

5. Ta ut satsdelar i följande meningar. I ingående fraser markerar du huvudordet och i bisatser tar du ut satsdelar. (10 p.)

Det jag letade efter låg mycket riktigt i den vänstra garderoben.

Hemma har vi aldrig haft tid till några nöjen.

6. Förklara och ge exempel på följande fenomen: polysemi, hyponymi och metafor (6 p.)

7. Visa hur nedanstående ord är uppbyggda genom att rita trädidiagram. Ange också vilka typer av morfem det rör sig om. (4 p.)

a) barnmatsburk

b) överflödighet

8. Ange de finita formerna av *kunna*. (2 p.)

9. I vilket kasus står *pojarna*? (1 p.)

10. I vilket numerus står *husen*? (1 p.)

11. Vilket genus har *katt*? (1 p.)

12. Vilka tre faktorer/särdrag måste man beakta för att beskriva svenska konsonanter? (3 p.)

13. I fråga om vilken av dessa faktorer/särdrag (se föregående fråga) skiljer sig konsonanterna i följande par åt? (Ange en faktor per par.) (3 p)

/s/ - /f/

/d/ - /t/

/b/ - /m/

14. Ange för vart och ett av följande språk om det är germanskt, romanskt, annat indoeuropeiskt eller icke-indoeuropeiskt (fyra möjliga alternativ alltså). (5 p)

färöiska

engelska

persiska

grekiska

ungerska